ઈન્ફ્લિબનેટ કેન્દ્ર દ્વારા પુસ્તકાલયો અને એસ. આર. રંગનાથનના વારસાની ઉજવણી માટે રાષ્ટ્રવ્યાપી અભિયાનનો પ્રારંભ

ગાંધીનગર, ૧૦ ઓગસ્ટ, ૨૦૨૬

૧૨ ઓગસ્ટના રોજ 'રાષ્ટ્રીય ગ્રંથપાલ દિવસ' (દ્રઽૈહટ્ઠઙ્મ ન્ૈહ્વટ્ઠિિૈટ્ઠહજ' ઙ્ઘટ્ઠઅ) નિમિત્તે, યુનિવર્સિટી ગ્રાન્ટ્સ કમિશન (ેંય્ઝ્ર)ના આંતર-યુનિવર્સિટી કેન્દ્ર, ઈન્ફર્મેશન એન્ડ લાઈબ્રેરી નેટવર્ક (ૈંદ્ગહ્લન્ૈંમ્દ્ગઈ) સેન્ટર દ્વારા પુસ્તકાલયો, ગ્રંથપાલો અને આપણા જીવનમાં જ્ઞાનના મહત્વની ઉજવણી કરવા માટે એક રાષ્ટ્રવ્યાપી અભિયાન શરૂ કરવામાં આવી રહ્યું છે. ભારતમાં પુસ્તકાલય વિજ્ઞાનના પિતા પ્રો. એસ. આર. રંગનાથનની ૧૩૪મી જન્મજયંતિ નિમિત્તે શરૂ કરાયેલું આ અભિયાન "ન્ૈહ્વિટ્ઠિિૈીજ" "ઈદ્વટ્ઠિિષ્ઠીઙ્ઘર્હ્લૈંીઙ્ઘજીઙ્મ" નો સંદેશ આપે છે. અત્યાર સુધીમાં દેશભરના ૫૦૦૦થી વધુ નાગરિકો, ૩૦ રાષ્ટ્રીય મંડળો અને જાણીતા શિક્ષણશાસ્ત્રીઓએ આ અભિયાનને સમર્થન આપ્યું છે.

આ અભિયાનનો મુખ્ય ઉદ્દેશ્ય દેશભરના વિદ્યાર્થીઓ, સંશોધકો, શિક્ષકો, ગ્રંથપાલો અને નાગરિકોને પુસ્તકાલયો તરફ ફરી આકર્ષવાનો છે. પુસ્તકાલયો માત્ર પુસ્તકો રાખવાની જગ્યા નથી, પરંતુ શીખવા, નવી શોધ કરવા, સમાનતા, સર્જનાત્મકતા અને આજીવન જ્ઞાન મેળવવા માટેના જીવંત સ્થળો છે. આ અભિયાનમાં જોડાવા માટેની વિગતો

૧૨ ઓગસ્ટ, ૧૮૯૨ના રોજ જન્મેલા પ્રો. એસ. આર. રંગનાથને ભારતમાં પુસ્તકાલયો અને સમાજમાં તેમની ભૂમિકા પ્રત્યેનો અભિગમ બદલી નાખ્યો હતો. ફેસિટ એનાલિસિસ (હ્લટ્ઠષ્ઠીં છહટ્ઠઙ્મઅજૈજ) અને ફંડામેન્ટલ કેટેગરીઝ (હ્લેહઙ્ઘટ્ઠદ્બીહંટ્ઠઙ્મ ઝ્રટ્ઠીર્ખ્તિીજ) જેવા તેમના કાર્યો આજે વૈશ્વિક સ્તરે માન્યતા પ્રાપ્ત છે. એક સદી કરતાં પણ વધુ સમય પછી પણ તેમનો આ દ્રષ્ટિકોણ ખૂબ જ પ્રાસંગિક છે.

આજે ભૌતિક પુસ્તકોની સાથે ઈ-બુક્સ, રિસર્ચ પેપર્સ અને ડેટાસેટ્સ, કેટેલોગ અને ડિસ્કવરી સિસ્ટમ્સ, અને પુસ્તકાલય સાથે ડિજિટલ રેપોઝિટરીઝ જોડાઈ ગઈ છે. આમ છતાં, તેનો મૂળભૂત હેતુ આજે પણ એ જ રહ્યો છેઃ લોકોને જ્ઞાન શોધવામાં, મેળવવામાં, ચકાસવામાં અને તેનો ઉપયોગ કરવામાં મદદ કરવાનો.

સમગ્ર ભારતમાં પુસ્તકાલયો હવે માત્ર પુસ્તકોના સંગ્રહસ્થાન મટીને પરસ્પર જોડાયેલી જ્ઞાન પ્રણાલી માં રૂપાંતરિત થઈ રહ્યા છે. ડિજિટલ ટેક્નોલોજીના કારણે પુસ્તકાલયોની પહોંચ ચાર દીવાલોની બહાર વિસ્તરી છે, જેનાથી વિદ્યાર્થીઓ અને સંશોધકો શૈક્ષણિક સંસાધનો શોધી શકે છે, સંશોધન પરિણામો મેળવી શકે છે, નિષ્ણાતો સાથે જોડાણ કરી શકે છે અને જ્ઞાનની વધુ ખુલ્લી તથા જોડાયેલી દુનિયાનો ભાગ બની શકે છે.

ઉચ્ચ શિક્ષણમાં પુસ્તકાલય અને માહિતી સેવાઓને મજબૂત કરવા માટે સમર્પિત રાષ્ટ્રીય સંસ્થા તરીકે, ઈન્ફ્લિબનેટ કેન્દ્ર વિવિધ ડિજિટલ પ્લેટફોર્મ્સ અને સેવાઓ દ્વારા આ પરિવર્તનમાં મહત્વનું યોગદાન આપી રહ્યું છે.

ઈન્ફ્લિબનેટ કેન્દ્રના નિયામક પ્રો. દેવિકા પી. માડલ્લીએ જણાવ્યું હતું કે,

"પુસ્તકાલયો માત્ર પુસ્તકો સાચવવાનું સ્થાન નથી, પણ તે જ્ઞાન, નવી તકો અને શીખવાની સ્વતંત્રતાનું પ્રતીક છે. એક સતત વિકસતી અને જીવંત સંસ્થા તરીકે પુસ્તકાલય વિશેનો પ્રો. એસ. આર. રંગનાથનનો દ્રષ્ટિકોણ આ ડિજિટલ યુગમાં પણ આપણને માર્ગદર્શન આપે છે.જ્યાં પણ જિજ્ઞાસા છે, ત્યાં જ્ઞાનનો માર્ગ હોવો જ જોઈએ. અને પુસ્તકાલયો એ જ્ઞાન તરફ લઈ જતો સૌથી મજબૂત માર્ગ છે."

ઈન્ફ્લિબનેટ કેન્દ્ર વિશેઃ

ઈન્ફર્મેશન એન્ડ લાઈબ્રેરી નેટવર્ક (ૈંદ્ગહ્લન્ૈંમ્દ્ગઈ) સેન્ટર એ યુનિવર્સિટી ગ્રાન્ટ્સ કમિશન (ેંય્ઝ્ર)નું એક સ્વાયત્ત આંતર-યુનિવર્સિટી કેન્દ્ર છે. આ કેન્દ્ર યુનિવર્સિટી પુસ્તકાલયોનું આધુનિકીકરણ કરવામાં અને અદ્યતન ટેક્નોલોજી દ્વારા દેશભરના માહિતી સંસાધનોને જોડીને શૈક્ષણિક માહિતી સુધી સરળ પહોંચ સુનિશ્ચિત કરવામાં મહત્વની ભૂમિકા ભજવે છે. આ રીતે તે ભારતમાં ઉચ્ચ શિક્ષણ, સંશોધન અને ડિજિટલ જ્ઞાનના માળખાને વધુ સુદ્રઢ બનાવે છે.

આ અભિયાનમાં જોડાવા માટેની વિગતો રંજ://ૈહકઙ્મૈહૈંહીં.ટ્ઠષ્ઠ.ૈહ/ પર ઉપલબ્ધ છે.